

کتاب «الحياة الطيبة في الصحيفة السجادية» خواندنی شد

کتاب «الحياة الطيبة في الصحيفة السجادية» نوشته اصغر طهماسبی بلداجی عضو هیئت علمی دانشگاه شهرکرد، به زبان عربی توسط انتشارات دارالوارث للطباعة و النشر به همت آستان مقدس حسینی و جشنواره تراتیل السجادية در کربلا منتشر شده است.

کتاب «الحياة الطيبة في الصحيفة السجادية» نوشته اصغر طهماسبی بلداجی عضو هیئت علمی دانشگاه شهرکرد، به زبان عربی توسط انتشارات دارالوارث للطباعة و النشر به همت آستان مقدس حسینی و جشنواره تراتیل السجادية در کربلا منتشر شده است.

به گزارش ایکن از کربلا، اصغر طهماسبی بلداجی، نویسنده کتاب الحیاة الطیبة فی الصحیفة السجادیة در توضیحاتی درباره محتوای کتاب نوشته است:

سپاس خدایی که به ما نعمت قرآن و پیامبر خاتم و اهل بیتش را عنایت فرمود و توفیق داد که آنها را بشناسیم و به آنها ایمان بیاوریم که این نعمت هدایت، توفیقی بزرگ و گرانقدر از جانب خداوند منان است: «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ» (الاعراف/۴۳) حقیقتاً به جا آوردن شکر این نعمت ها امری دشورا و غیر ممکن است اما از خداوند منان خالصانه می خواهیم که توفیق درک این نعمت ها و شکر آن را به ما توفیق دهد. اما بعد از حمد باری تعالی باید گفت که اهل بیت پیامبر که به عنوان جانشینان بر حق ایشان از جانب خداوند می باشند، به عنوان ثقل قرآن، مبین و مفسر آیات قرآن و بیان کننده معارف الهی هستند؛ چنان که پیامبر اکرم در این باره فرمود: «إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ مَا إِنْ تَمَسَّكْتُمُ يَهَمَّا لَنْ تَضِلُّوا، كِتَابَ اللَّهِ وَ عَيْرَتِي؛ أَهْلَ بَيْتِي وَ إِهْمًا لَنْ يَفْتَرَقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ» (محمد بن مسلم، صحیح مسلم، المجلد ۲، ص ۱۸۷۳؛ الترمذی، سنن الترمذی، المجلد ۵، ص ۶۶۳)

بعد از پیامبر اکرم و با توجه به حوادث پیش آمده پس از رحلت ایشان و بدعت ها و انحرافات که از سوی برخی از افراد پیش آمد، هر یک از ائمه با توجه به مقتضیات زمان خود، به تبیین معارف حقیقی اسلام همت گماشتند و به هدایت مردم اقدام نمودند و تمام تلاش خود را در مقابله با انحرافات و بدعت هایی که در مقابل سنت حقیقی پیامبر و قرآن پیش آمده بود، به کار گرفتند و در این مسیر جان خود را فدا نمودند.

امام سجاد علیه السلام نیز به عنوان امام چهارم به تأسی از راه پدر و اجداد خود با توجه به مقتضیات و شرایط زمان خود به هدایت مردم و تبیین معارف الهی اقدام نمود. حقیقتاً زمان امام سجاد یکی از سخت ترین زمان های ائمه است که بعد از شهادت امام حسین اتفاق افتاد. امام سجاد در این شرایط سخت رویکرد دعایی را برای تبیین معارف الهی انتخاب نمود.

صحیفه سجادیة نتیجه مجاهدت ها و کوشش های فراوان امام سجاد در بیان معارف الهی است. صحیفه سجادیة تنها بیان دعا و مناجات با خدا نیست بلکه راه و رسم بندگی خدا و انسان سازی در مسیر عبودیت باری تعالی است. صحیفه سجادیة دریایی از معارف، احکام، اخلاق و اصول اعتقادی است که امام سجاد در قالب زبان دعایی آن را بیان نموده است. نگاه صرفاً دعایی به صحیفه سجادیة اجحاف و کوتاهی در حق این کتاب مقدس است.

این کتاب سرشار از معارفی است که در تفسیر قرآن و تبیین معارف آن در قالب دعا بیان شده است. دعاهای این کتاب ارزشمند، تک بعدی نبوده بلکه به تمام جنبه های زندگی انسان توجه نموده است. از ویژگی های ممتاز دعاهای امام سجاد است. صحیفه سجادیة کتابی مشتمل بر انسان سازی و بندگی خداوند است که باید معارف آن تبیین و ترویج شوند و از آنها در تفسیر قرآن و تبیین معارف الهی استفاده نمود.

آنچه که در این پژوهش به آن پرداخته شده است، مقوله حیات طیبه است. حیات طیبه حیاتی کامل و مورد رضایت خداوند است که به کسانی که ایمان آورده و عمل صالح انجام داده اند وعده داده شده است: «مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَى؛ وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَ لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ» (النحل/۹۷) برای رسیدن به این حیات ارزشمند باید به آنچه خداوند دستور داده است ایمان آورد و عمل صالح انجام داد. ایمان و عمل صالح دارای مصادیق متعددی هستند که در آموزه های قرآن و اهل بیت تبیین شده اند. در صحیفه سجادیة نیز امام سجاد اولاً از خداوند حیات طیبه را می خواهد؛ ثانیاً مصادیق حیات طیبه را در ذیل ایمان و عمل صالح در قالب دعا در ابعاد مختلف بیان می نماید؛ که در این کتاب به این ابعاد و مقوله ها با ذکر شاخصه های آنها اشاره شده است.

این کتاب در هشت فصل تنظیم شده است که به مصادیق مهم حیات طیبه اشاره شده است. در فصل اول به مفاهیم و کلیات پژوهش اشاره شده و به طور اجمال زندگینامه امام سجاد و اعتبار و اتقان صحیفه سجاده تبیین شده است.

در فصل دوم ابعاد اعتقادی حیات طیبه تبیین شده است و در این میان به اهمیت خداشناسی اشاره شده است شاخصه مهم این فصل تبیین آثار اعتقاد به خداوند در زندگی است که با توجه به دعاها امام سجاد و موارد دیگر تبیین شده است.

در فصل سوم به اهمیت ولایت امامان اشاره شده است؛ در این فصل مباحث قرآنی و روایی ولایت و جانشینی امامان بعد از پیامبر بیان شده است. در این فصل ولایت و امامت اهل بیت در دعاها امام سجاد و اهمیت ایمان و اعتقاد به ولایت امامان تبیین شده است.

در فصل چهارم اعتقاد به آخرت تبیین شده است و آخرت محوری به عنوان یکی از شاخصه های ایمان مورد بررسی قرار گرفته است. در این فصل مصادیق آخرت محوری و ارتباط آن با دنیا و چگونگی ایمان و اعتقاد به آخرت و بهره گیری از آن در زندگی تبیین شده است.

در فصل پنجم رویکردهای رفتاری و عبادی در حیات طیبه مورد بررسی قرار گرفته است؛ در این فصل اهمیت اعمال عبادی همچون نماز، روزه و حج و رویکردهای رفتاری همچون توکل و صبر و دعا در حیات طیبه مورد بررسی قرار گرفته است و شاخصه ها و اهمیت هر کدام مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته است.

در فصل ششم رویکردهای اخلاقی در حیات طیبه مورد بررسی قرار گرفته است؛ در این فصل شاخصه های اخلاقی در حیطه فضایل اخلاقی و اجتناب از رذایل اخلاقی بیان شده است این شاخصه ها با استناد به آیات و روایات مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته اند.

در فصل هفتم شاخصه های اقتصادی حیات طیبه مورد بررسی قرار گرفته است و در این باره آنچه را که مورد نیاز زندگی سالم و درست دینی است در حیطه اقتصادی بیان شده است.

در فصل هشتم و پایانی به شاخصه های اجتماعی حیات طیبه اشاره شده است و در این باره شاخصه ها و رویکردهای جامعه سالم و مورد رضایت خداوند تبیین شده است.

«الحياة الطيبة في الصحيفة السجادية»
تبیین اهمیت کتاب

این کتاب مقدمه ای برای تبیین اهمیت صحیفه سجاده و معارف گرانقدر آن در زندگی است که اهمیت آن از جنبه محتوایی و کاربرد آن در زندگی مورد توجه اندیشمندان و مومنان قرار گیرد و از معارف این کتاب ارزشمند در حیطه های مختلف بهره بگیرند. در این کتاب تمام تلاش بر این بود که به طور جامع و شایسته شاخصه های حیات طیبه بر اساس دعاها امام سجاد تبیین شود و تلاش شد تا این شاخصه ها به صورت کاربردی در رابطه با زندگی انسان تبیین شود تا خواننده کتاب، با خواندن این کتاب و اجرا نمودن این شاخصه ها، نتایج آن را در زندگی خود ببیند.

نویسنده کتاب در پایان از مسئولان آستان مقدس حسینی در کربلا به ویژه شیخ عبدالمهدی الکربلائی، تولید حرم امام حسین(ع) و همچنین جمال الدین الشهرستانی، مسئول و رئیس جشنواره تراویل السجاده که در نشر این کتاب وی را یاری کرده اند تشکر کرده است.